A°. 1854. Opregte Donderdagsche N°. 70.

HAARLEMSCHE COURANT

van 23 Maart.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 19 Maart.

Tegelijk met het laatste ultimatum van de beide westelijke mogendheden zijn ook nog van de zijde der beide groote duitsche Staten eensluidende nota's naar Petersburg gezonden, ten einde de russische Regering tot het betoonen van eenige toegeeflijkheid te bewegen, voornamelijk op grond der door de westelijke magten gevorderde algeheele emancipatie der christelijke onderdanen van den Sultan. — Het antwoord van den Keizer van Rusland op het bedoelde ultimatum wordt te gemoet gezien.

— Uit de vorstendommen wordt gemeld, dat de turksche krijgsmagt in Kalefat zeer is aangegroeid, en dat de Turken de houding hebben aangenomen, alsof zij van die zijde aanvallenderwijze zullen te werk gaan.

Zoo gemeld wordt, zullen de fransche troepen, die den Turken te hulp moeten komen, vooreerst bij S. Stephano, aan de zee van Marmara, aan wal gaan, en daar op de hoogte een kamp betrekken, en zullen de engelsche regimenten bij de Dardanellen op den europeschen oever gaan kamperen.

VAN DEN RIJN, 26 Maart.

In Rusland is dezer dagen de uitvoer van het goud verboden.

Bij Reval trekt een corps troepen van 27,000 man, ter verdediging dier stad en haven, bij een. — Men is desniettegenstaande beducht voor een bombardement, en men heeft de inwoners vermaand, zich daarnaar interigten. Vele vrouwen en kinderen zijn reeds vertrokken.

— Reeds den 14den is een deel van de vloot van den admiraal *Napier* op de zweedsche kust, bij den ingang van het Kattegat, gezien. — Den 16den is het britsche stoomschip *Miranda* van Kopenhagen vertrokken, denkelijk naar de bogt van Kiel.

PARIJS, 20 Maart.

Men is hier nog altijd in onzekerheid, aangaande de staatkundige houding, welke door Pruissen en Oostenrijk zal worden aangenomen. Er worden steeds personen gevonden, die beweren, dat de westelijke mogendheden niet al te zeer op de ondersteuning dezer beide groote duitsche Staten moeten rekenen, daar zij in geen geval gezind zullen zijn om, in vereeniging met Frankrijk en Engeland, overtegaan tot maatregelen van bedwang ten aanzien van Rusland.

Inmiddels wordt officieel kennis gegeven van de inscheping eener eerste afdeeling der troepen, welke tot het naar de Levant bestemde expeditie-leger behooren. In verband met die officiële mededeeling, leest men verder in het half-officiële dagblad *la Patrie*, dat het stoomfregat *Christophe Colomb* gisteren, zondag-ochtend, Marseille heeft verlaten, met het stoomschip *l'Africain* en het transport-vaartuig *Mistral*. Deze drie bodems hadden den togt naar de Levant aanvaard. Aan boord van de *Christophe Colomb* bevond zich de generaal *Canrobert*.

Het aantal fransche troepen, welke voorloopig naar de Levant zullen vertrekken, wordt steeds op ongeveer 50,000 man begroot. Algemeen is men overtuigd, dat dit getal eerlang eene vrij belangrijke vermeerdering zal ondergaan. Het vertrek van Prins *Napoleon* is, naar men verzekert, op den 5den April bepaald, en dat van den maarschalk *de Saint-Arnaud* op den 8sten April.

Zondag avond is te Marseille het stoomvaartuig *Rhamsès* aangekomen, met berigten uit Konstantinopel. Vermoedelijk loopen deze tot den 10den Maart. De bijzonderheden, daarin voorkomende, zijn nog niet bekend gemaakt. Meer en meer blijkt het, dat de Verhevene Porte steeds in groote verlegenheid verkeert, wat de financiële hulpmiddelen aangaat. De heer *Trouvé Chauvel* heeft, namens twee belangrijke engelsche en fransche financiële inrigtingen, voorstellen gedaan aan de Porte, betreffende het sluiten eener geldleening. Men vleide zich, dat die voorstellen zouden worden goedgekeurd, en de Porte daardoor in de gelegenheid zou worden gesteld om vooreerst ten minste in hare dringende behoeften te voorzien.

Het *Journal des Débats* deelt, onder dagteekening van 6 en 7 Maart, het navolgende uit Konstantinopel mede:

„ Het stoomfregat *Vauban* is van zijnen kruistogt in de Zwarte-zee te Beïkos teruggekomen met zware schade, waardoor het gedurende een geruimen tijd voor de dienst ongeschikt is gemaakt. De schade is wel is waar van geen overwegend belang, nademaal dezelve zich bepaalt tot de masten, tot sloepen die door stortzeeën zijn weggeslagen, tot de verschansingen die veel hebben geleden, en wat des meer zij; doch het schip zelf en de daarin geplaatste werktuigen zijn in goeden staat gebleven. Van het linieschip *Charlemagne*, 80 st. voerende, kan ongelukkig niet hetzelfde worden gezegd; de stoomketels, die reeds sedert 1851 hebben gediend, zijn thans zoo slecht en derwijze lek, dat, bij gelegenheid der laatste expeditie naar Battoun, op het laatst aan den stoom de noodige drukking niet is kunnen worden gegeven, en de *Charlemagne* op het sleeptouw is genomen door het engelsche stoomschip *Terrible*, welke bodem zelf belangrijke schade heeft bekomen, met die zware last achter zich.

„ Uit alles, wat wij tot dus ver hebben vernomen, blijkt op de meest overtuigende wijze, dat de admiralen zeer te regt hebben geweigerd om, zonder speciale lastgeving ter bereiking van een bepaald doel, hunne vloten in de Zwarte-zee aan schade en ongelukken blootttestellen. Hadden zij anders gehandeld, dan zou thans buiten eenigen twijfel, zooal niet het grootste gedeelte der eskaders, dan toch ten minste de meeste zeilschepen, welke de kracht dier vloten uitmaken, gedurende een geruimen tijd voor de dienst onbruikbaar zijn gemaakt. Men verzekert ons, dat in het verslag van den commandant van het stoomschip *Vauban* eene zinsnede voorkomt, welke bepaald inhoudt, dat, ingeval de linieschepen het zware weder hadden moeten doorstaan, 't welk hem op de Zwarte-zee had geteisterd, zij alle buiten twijfel zwaar beschadigd en verscheidene zeer waarschijnlijk op de kust geworpen zouden zijn."

Verder behelst dat blad het berigt, dat tusschen de engelsche en fransche zeelieden steeds de beste verstandhouding bleef bestaan, en dat de fransche stoomkorvet *Héron* van de reede van Beïkos in de Zwarte-zee was gestoken tot het ondernemen van eenen verkenningstogt. — In Konstantinopel werd de komst van de fransche en engelsche legers met ongeduld te gemoet gezien. De Sultan had officiëel gemeld aan de gezanten, dat hij zich belastte met het onderhoud der legers, gedurende hun verblijf op het ottomanische grondgebied.

— De aandacht is heden van de oostersche aangelegenheden eenigermate afgeleid door het verhandelde in de zitting der Wetgevende Kamer. In dezelve heeft namelijk de voorzitter een eisch voorgedragen van den procureur-generaal bij het Hof te Parijs, die magtiging heeft verlangd om den Afgevaardigde *de Montalembert* geregtelijk te vervolgen, ter zake van het honen des Keizers in de brieven, welke dezer dagen door dien heer aan den heer *Dupin* zijn gerigt. De procureur-generaal heeft aangevoerd, dat die brieven wel is waar niet door de fransche dagbladen zijn medegedeeld, maar dat dezelve onder de hand in zoo grooten getale door geheel Frankrijk zijn verspreid geworden, dat hij zich verpligt achtte, eene geregtelijke vervolging intestellen.

De Afgevaardigden hebben zich onverwijld in de bureaux vereenigd, ten einde de zeven leden der commissie te benoemen, welke, na den heer *de Montalembert* te hebben gehoord, verslag zal moeten uitbrengen aangaande het verleenen of weigeren der verlangde magtiging. Reeds zijn de namen van zes leden bekend. Hoe deze denken over het gebeurde, is tot dus ver niet gebleken. Men houdt het voor mogelijk, dat de commissie zal voorstellen: afkeuring van het gedrag van den heer *de Montalembert*, doch weigering der gevraagde magtiging tot geregtelijke vervolging, op grond, dat het niet is gebleken, dat de heer *de Montalembert* de hand heeft gehad in de verbreiding der bewuste brieven. — In de openbare zitting van heden heeft de genoemde Afgevaardigde, nadat de eisch des procureurs-generaal was voorgelezen, op de meest plegtige wijze verklaard, dat hij geheel onschuldig was aan de onderhandsche bekendmaking der brieven.

PARIJS, 21 Maart.

In den *Moniteur* wordt heden medegedeeld, dat de linieschepen *Austerlitz*, *Hercule*, *Duguesclin* en *Trident* van Brest en Toulon naar de Oostzee zijn vertrokken. Het linieschip *Duperré* zou den 23sten den togt aannemen en weldra door het overige gedeelte van het eskader worden gevolgd.

LONDEN, 22 Maart ('s avonds).

De heer *Layard*, welke heden in het Huis der gemeenten weder inlichtingen omtrent de turksch-russische zaken zou gevraagd hebben, heeft deze interpellatie uitgesteld tot dat men de nieuwe bescheiden, welke aan het Parlement overgelegd zijn, zou hebben kunnen nagaan.

— Het linieschip *Neptune* (120), hetwelk verl. vrijdag van Spithead te Duins was aangekomen, heeft gisteren de reis naar de baai van Wingo voortgezet, met de *Monarch* (84) en de stoomschepen *Vulture* (6) en *Bulldog* (6). Gisteren hebben de stoomfregatten *Odin* (16) en *Cruiser* (41) insgelijks van Spithead den togt naar de Oostzee aangenomen.

De Admiraliteit heeft nieuwe kaarten van de Oostzee laten vervaardigen, waarop de laatst gedane peilingen zijn aangeteekend. Deze kaarten zijn heden uitgegeven.

Verl. zaturdag zijn troepen der rijdende artillerie, welke naar de Levant bestemd zijn, met paarden, kanonnen en al het benoodigde materieel, te Woolwich aan boord van zes transport-vaartuigen ingescheept. — Ook uit Ierland, onder anderen uit Athlone, eene der belangrijkste garnizoensplaatsen in dat gedeelte des Rijks, is artillerie vertrokken, ten einde naar de Levant overgevoerd te worden. Een te Athlone liggend depôt-battaillon inf. heeft mede last ontvangen om naar Gibraltar te vertrekken.

— Een heden door de *Times* medegedeeld telegr. berigt uit Weenen van gisteren behelst o. a. het volgende:

„ Een russische courier, welke in den ochtend van den 16den dezer hier is aangekomen, heeft depeches medegebragt, inhoudende, dat Rusland stellig zal weigeren de vorstendommen te ontruimen. — Eergisteren schijnt hier iets zeer belangrijks tusschen het oostenrijksche en het pruissische gouvernement besloten te zijn. Na eene conferentie tusschen den pruissischen gezant en den oostenrijkschen minister *v. Buol*, is een beambte van de pruissische ambassade met een buitengewonen stoomtrein naar Berlijn vertrokken. — Het verbod van uitvoer van wapenen uit Oostenrijk naar de turksche provincien is uitgebreid tot Moldavie en Wallachije. — De eerste daden van *Fuad-effendi*, na zijne aankomst in Janina, zijn geweest het uitvaardigen eener algemeene amnestie aan de in opstand gekomen Grieken, en het kwijtschelden van een gedeelte der belastingen. Voorts heeft hij van het grieksche gouvernement in Athene ophelderingen gevraagd aangaande deszelfs gedrag. — Een der Weener ministeriële bladen verzekert, dat voor de geheele nieuwe leening van 50 mill. is ingeschreven."

Een telegrafisch berigt uit Berlijn van gisteren voorspelt mede, dat het laatste ultimatum der westersche mogendheden door den Keizer van Rusland verworpen zal worden.

— Onze dagbladen gaan voort met het openbaar maken van de voornaamste stukken, behoorende tot de aan het Parlement overgelegde bescheiden, aangaande de vertrouwelijke mededeelingen, die, vóór de zending van prins *Menschikoff* naar Konstantinopel, tusschen het russische en het britsche Kabinet hebben plaats gehad, betreffende Turkije.

In een memorandum, hetwelk de graaf *van Nesselrode* aan het britsche gouvernement heeft aangeboden, naar aanleiding van ontvangene mededeelingen van den Keizer van Rusland nadat deze Vorst in Junij 1844 Engeland bezocht had, wordt verklaard, dat Rusland en Engeland beiden overtuigd zijn, dat hun wederzijdsch belang de handhaving van de onafhankelijkheid der Porte medebrengt; maar dat het niet te outkennen is, dat Turkije de kiemen van eene ontbinding in zich bevat, en dat het raadzaam is, dat Rusland en Engeland zich vooraf met elkander verstaan omtrent de gedragslijn, welke zij in dat geval zullen volgen. „ Deze overeenstemming (dus wordt in het memorandum aangemerkt) zal des te heilzamer wezen, omdat zij de volledige toestemming van Oostenrijk zal wegdragen; tusschen dit Rijk toch en Rusland bestaat reeds eene volkomene gelijkheid van grondbeginselen ten aanzien van de turksche zaken, in het gemeenschappelijk belang van de handhaving des vredes. Om deze vereeniging krachtiger te maken, blijft slechts te verlangen over, dat Engeland zich daarbij aansluite met hetzelfde doel. Te land oefent Rusland een onweerstaanbaar overwigt op Turkije uit. Ter zee is dit het geval met Engeland. Indien de twee mogendheden afzonderlijk te werk gingen, zouden zij veel kwaad kunnen doen; vereenigd, daarentegen, zouden zij iets wezenlijk goeds tot stand kunnen brengen. Daarom is het nuttig, dat men, alvorens te handelen, zich met elkander versta."

In een brief van 11 Januarij 1853 geeft de britsche gezant, sir *H. Seymour*, aan den toenmaligen minister van Buitenl. Zaken, lord *J. Russell*, verslag van een gemeenzaam onderhoud, hetwelk hij den 9den dier maand met den Keizer gehad had. Z. M. had toen zich bijzonder minzaam over Engeland en deszelfs bewindslieden uitgelaten, en voorts te kennen gegeven, dat Turkije in groote wanorde verkeerde, en dreigde ineentestorten; dat het van het hoogste belang was, dat Rusland en Engeland zich dienaangaande met elkander verstonden, en geen van beiden een stap deden zonder den anderen. Nadat de Keizer vervolgens nog had opgemerkt „ dat men met een zeer ziek persoon (te weten Turkije) te doen had", had de gezant geantwoord „ dat een edelmoedig en sterk mensch den zieken en zwakken behoort te ontzien." De gezant besluit deze mededeeling met de opmerking, dat de in dit onderhoud door den Keizer gedane openingen, welke waarschijnlijk nog door andere van gelijken aard zouden gevolgd worden, hem voorkwamen voor Engeland eene bedenkelijke strekking te hebben, namelijk deze: „ Indien het britsche gouvernement zich niet met Rusland mogt verstaan, aangaande hetgeen te doen zal wezen bij eene ineenstorting van het turksche Rijk, zou het zich niet te beklagen hebben, indien de gevolgen onaangenaam voor Engeland mogten zijn; — indien daarentegen het gouvernement deel nam aan de overweging van hetgeen te doen zal staan, zou het gerekend worden in zeker opzigt te bewilligen in eene gebeurtenis, welke zoo lang mogelijk verschoven dient te worden."

Den 14den Januarij is de Keizer, in een onderhoud met den gezant, andermaal op de zaak teruggekomen, en heeft hij op nieuw aangedrongen op een gemeenschappelijk overleg van Rusland en Engeland. Bij die gelegenheid heeft Z. M. o. a. tevens verklaard, dat hij niet zou dulden, dat Engeland zich te eenigertijd in Konstantinopel vestigde; dat hij zelf niet voornemens was om zich als eigenaar daar te vestigen, maar dat de omstandigheden konden medebrengen, dat hij van die stad bezit nam. Bij de mededeeling van dit onderhoud, heeft sir *H. Seymour* aangemerkt „ dat het eene edele overwinning van de beschaving der 19de eeuw zou wezen, indien men er in slaagde om de ledige ruimte, die ontstaan zou door het tenietgaan van het Mahomedanismus in Europa, aantevullen, zonder dat de algemeene vrede verstoord werd, en zulks ten gevolge van maatregelen van voorzorg, genomen door de twee gouvernementen, welke het meest belang hebben bij de lotgevallen van Turkije".

Onder dagteekening van 21 Febr. heeft de gezant *Seymour* aan lord *Russell* geschreven, dat de Keizer den vorigen avond op nieuw een onderhoud over Turkije met hem gehad had; dat hij (sir *H. Seymour*) toen aan Z. M. gezegd had, dat het britsche gouvernement Turkije nog niet als „ een stervenden zieke" beschouwde. De Keizer heeft daarop aangemerkt, dat het britsche gouvernement dan kwalijk onderrigt scheen te zijn, en weder aangedrongen op gemeenschappelijk overleg. De gezant besluit deze mededeeling met de opmerking, dat het hem meer en meer toescheen, dat de Keizer met Oostenrijk een plan had gemaakt voor eene eventuele verdeeling van Turkije, en Engeland daarin wilde betrekken, met uitsluiting van Frankrijk.

— Sedert eenige dagen is de graanmarkt hier dalende. Puike tarwe was heden 3 sch. lager te koop dan laatstleden maandag.

— Te Preston en in de omstreken duurt de werkeloosheid der fabriekarbeiders, welke niet dan tegen hooger loon den arbeid willen hervatten, nog altijd voort. Intusschen komen daar meer en meer vreemde werklieden aan, die gereedelijk in de fabrieken geplaatst worden, zonder dat dit aanleiding geeft tot botsingen met de ledigloopende arbeiders.

— De beurs was heden zeer flaauw.

'S GRAVENHAGE, 21 Maart.

— Bij de verdediging der wet op het indische muntwezen, in de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van gisteren, heeft de minister van Kolonien gewezen op de verklaring van den heer *van Bosse*, dat deze de beslissing, die in 1852 ten aanzien van het kardinale punt is genomen, betreurde, maar dat deze spreker toch niet ongenegen scheen, om de voordragt goed te keuren, wanneer hij voor sommige bedenkingen eene voldoende oplossing konde erlangen. In antwoord daarop, heeft de minister te kennen gegeven, dat hij waarschijnlijk al de door genoemd lid voorgedragene amendementen zoude kunnen overnemen, en daardoor gaarne een blijk zoude willen geven van zijne zucht tot bevordering van het gemeen overleg.

Na het beantwoorden van nog eenige bedenkingen, waarbij Z. E. onder anderen heeft verzekerd, dat, als men de vervaardiging van zilveren pasmunt aanneemt, men daartoe slechts tien maanden zal behoeven, en de wet op Java zal kunnen werken een jaar nadat zij zal zijn aangenomen, heeft de minister zich bepaald bij de door den heer *v. Bosse* gedane vragen, en wel: 1° of hij niet meende, dat de recepis-gulden eene mindere waarde had dan de zilveren. Daarop heeft Z. E. geantwoord, dat, welke ook de vroegere verhouding moge zijn geweest, dit zeker is, dat beiden thans gelijkstaan. Op de vraag, of de tijdelijke agio niet moet geacht worden van een voorbijgaanden aard te zijn, heeft de minister gezegd, dat ook daarop moeijelijk kan worden geantwoord, maar dat het zeker is, dat men van het tegenwoordige gunstige oogenblik, om de zilver-circulatie te kunnen herstellen, gebruik moet maken; te meer, omdat thans de bezwaren niet meer te duchten zijn, waarvoor men in 1852 konde vreezen. Ook de vraag, of de maatregel niet zoodanig is ingerigt, dat van de inwisseling geene sprake kan zijn, voor dat de agio duurzaam en voor goed zal zijn verdwenen, is Z. E. niet gemakkelijk te beantwoorden voorgekomen. Hij heeft gezegd, dit te vertrouwen, maar het niet voor vast te kunnen verzekeren. Hij heeft ook dit bezwaar als eene beweegreden aangemerkt, om toch van het gunstige oogenblik, 't welk zich voordoet, gebruik te maken.

De minister heeft zich geenszins kunnen vereenigen met den wensch van den heer *v. Goltstein*, om den recepis-gulden tegen 90 centen intewisselen. Nadat in 1846 de recepis-gulden met de zilveren gulden gelijk is gesteld, is de integrale verwisseling Z. E. voorgekomen de eenige te zijn, welke als eerlijk kan worden beschouwd.

De minister heeft het bedrag van 10 millioenen kopergeld aangemerkt als een maximum van het welligt benoodigde, om den Javaan aan de zilver-circulatie te gewennen, doch met de bedoeling om dit bedrag trapsgewijze te verminderen, naar mate de zilveren pasmunt wordt uitgegeven. Z. E. heeft erkend, dat voor de aanmunting van de zilveren pasmunt geene kosten zijn uitgetrokken, maar heeft dit ook niet volstrekt noodig geacht, vermits de raming zoo ruim is gesteld, dat het geheel niet zal tegenvallen, en bovendien eene nadere wet zal gevorderd worden, ter regeling van dit onderwerp. Het is den minister ook niet noodzakelijk voorgekomen, om dadelijk tot het aanmunten van het koperen geld over te gaan, waarvan men het bedrag der behoefte nog niet kent, en tot de bepaling van welks gewigt men dan eerst zal kunnen besluiten, wanneer dit bedrag zal kunnen worden berekend.

Vervolgens heeft de minister nog eens het woord opgenomen, ter beantwoording van eenige aanmerkingen en bedenkingen, en op nieuw gewezen op de noodzakelijkheid, om de gunstige gelegenheid, welke zich thans voordoet ter regeling van het indische muntwezen, niet te verzuimen. Van het oogenblik, dat dit muntwezen hersteld zal zijn, zal de behoefte ophouden, om van hier telkens geld naar Indie te zenden. Z. E. heeft op nieuw verzekerd, dat het zijne bedoeling is, om den Javaan intevoeren vooreerst met inkrimping van het koperen geld tot op tien millioenen, maar om dit bedrag nog meer te verminderen, naar mate de inboorling meer aan het zilver gewend wordt, en dan niet op eenmaal, maar langzamerhand, en in verband met eene spoedige uitgifte van nieuw koper-geld.

Voor het sluiten der algemeene beraadslaging, heeft de heer *Thorbecke* nog gemeend te moeten verklaren, dat hij zich, in weerwil van de aangenomene motie van orde verpligt rekende op het gebeurde terug te komen. Hij heeft daarbij doen op merken, dat, na de verklaring van den heer *Sloet*, dat deze de wet niet kon aannemen, omdat hij den bewindsman zijn vertrouwen niet kon schenken, hij zich geregtigd had geacht, om te betuigen, dat ook de regel om op zaken, en niet op personen te letten, zijne grenzen had, en hij dus den minister in de gelegenheid heeft willen stellen om zich nader te verklaren. — Verder heeft de spreker, in antwoord op eene aanmerking, dat niemand de ministeriële waardigheid meer had gehandhaafd dan hij, verklaard, dat hij ook de waardigheid van vertegenwoordiger dacht te handhaven, en ten aanzien van het beroep van den minister op zijne vorige loopbaan, heeft hij doen opmerken, dat de minister destijds eene andere rigting volgde, dan de rigting van het tegenwoordige Bewind, tusschen welke beide rigtingen, gelijk is verzekerd eene onoverkomelijke kloof bestond; — dat hij echter bevredigd zal zijn, indien uit de vroegere rigting de bereidwilligheid wordt overgenomen tot het geven van inlichting. — De minister heeft daarop geantwoord, dat hij zich vleide, in dat opzigt niet alleen den spreker, maar geheel de Kamer te zullen bevredigen.

'S GRAVENHAGE, 22 Maart.

In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden is ingekomen een ontwerp, ter verhooging van het cijfer van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting van 1854, ter zake van de te verstrekken vergoeding aan de Rijn-Spoorweg-Maatschappij; — alsmede het verslag van de werkzaamheden aan de Munt over het afgeloopen jaar. Dit laatste is in handen gesteld eener commissie van vijf leden.

Vervolgens zijn de beraadslagingen voortgezet over de wet, betreffende het indische muntwezen. De minister van Kolonien heeft in deze voordragt nog een nieuw artikel voorgesteld, houdende: „dat de vervolging en bestraffing hier te lande der misdrijven, gepleegd met opzigt tot 's Rijks muntspecien in deze wet vermeld, gelijk wordt gesteld met die, betreffende de nationale gangbare muntspecien." Z. E. heeft gemeend, dat daardoor nog te gemoet wordt gekomen aan eene leemte, in welke noodwendig behoort te worden voorzien.

Art. 1 en 2 zijn zonder beraadslaging aangenomen. Ten aanzien van art. 3 heeft de heer *Stolte* aangemerkt, dat het genaamde *stuivertje* niet geschikt schijnt, om onder de Javanen in omloop te worden gebragt. De minister heeft gemeend, dat men ook dit muntstuk moet behouden, of anders koperen munt slaan van 5 centen, en daarmede de koper-circulatie nog doen aangroeijen. — Ook art. 3 is aangenomen.

Betreffende art. 4 heeft de minister verklaard, het door den heer *v. Bosse* voorgestelde amendement overtenemen. Hetzelve luidt alsnu aldus: „ Koperen pasmunt zijn de cent of het honderste gedeelte van den gulden, en de halve cent. De beeldenaar en middellijn worden door Ons bepaald. Het gewigt wordt binnen *drie* jaren na het in werking brengen der wet door de wet geregeld en de uitgifte bepaald."

De heer *Baud* heeft verklaard, het woord nog niet te hebben opgenomen, om de beraadslagingen niet te rekken, maar zich toch verpligt te vinden, eenige opmerkingen te maken nopens de koper-circulatie. Hij heeft daarbij beweerd, dat het verbod van invoer van vreemde munten op Java volstrekt moest worden gehandhaafd, en dat er maatregelen moesten worden genomen, om het bedrag van het koper-geld tot de naauwste grens te beperken.

De heer *v. Bosse* heeft zijn genoegen betuigd over het besluit des ministers tot het overnemen van zijn amendement op art. 4, en heeft gevraagd, of Z. E. ook nu genegen was, om de verdere amendementen, en bepaaldelijk dat op art. 11, overtenemen? — Het al of niet belemmeren van den invoer van vreemde munten is hem voorgekomen te zijn eene questie van tarief, en hij heeft dienaangaande inlichting gevraagd.

De heer *de Man* heeft zich ten gunste van de amendementen van den heer *v. Bosse* verklaard, maar niettemin te kennen gegeven, dat zijn hoofdbezwaar daardoor nog niet geheel is uit den weg genomen. Hij verlangt voor een maatregel, waaraan zoo vele millioenen verbonden zijn, nog meer waarborgen, dat het voorgestelde doel daarmede zal worden bereikt.

De heer *Rochussen* heeft, zonder op het gisteren besprokene terug te komen, alleen gewenscht te vernemen, of er bezwaar bestaat, om den termijn voor het bepalen van het gewigt van de koperen pasmunt tot op *een* jaar in te korten.

De minister van Kolonien heeft, zonder toetegeven, dat het verbod van invoer van vreemde munt op Java eene questie van tarief zoude zijn, verzekerd, dat deze aangelegenheid in ernstige overweging zal worden genomen, en dat dit verbod in geen geval zal worden ingetrokken, dan na het vaststellen der blijvende wet op de koperen pasmunt. Hij heeft te kennen gegeven, ook de verdere amendementen van den heer *v. Bosse*, voor zoover die in verband staan met het reeds aangenomene, te zullen overnemen; — en ook aan het verlangen van den heer *Rochussen*, ter inkorting van den termijn tot één jaar, te willen toegeven, ten einde daardoor een nieuw bewijs te leveren van zijne zucht ter bevordering van het gemeen overleg.

Na eene woordenwisseling, waaraan verscheidene sprekers deelnamen, zijn art. 4 aangenomen met 41 tegen 25 st., — art. 5 zonder hoofdelijke stemming, — art. 6 met 61 tegen 4 st., — art. 6—13 zonder stemming.

Bij art. 14 heeft de minister een amend. van den heer *v. Bosse* overgenomen, inhoudende: „ Alle thans in Ned. Indie wettig omloopende betaalmiddelen blijven voorloopig op den bestaanden voet gangbaar." Dit art. is alzoo goedgekeurd.

Morgen zal de beraadslaging voortgezet worden.

— Bij besluit van 21 Maart heeft Z. M. benoemd bij het 6de reg. inf. tot 1sten luit. kwartiermeester den 2den luit.-kw. *L. F. A. Boekhorst.*

— Tot burgemeester der gemeente Smilde is, bij kon. besluit van 22 Maart, benoemd *J. Vitringa de Wal.*

— Dezer dagen is herhaaldelijk gesproken over eene ministeriële verandering, en meer in 't bijzonder over de vervanging van Z. Exc. den heer *van Hall*, die thans *ad interim* de waardigheid van minister van Financien bekleedt, door eenen blijvenden minister aan het hoofd van dat departement. Naar men thans verzekert, behoeven die geruchten allezins nadere bevestiging, en zou de optreding van eenen blijvenden minister van Financien nog geenszins zoo nabij zijn, als men uit de loopende geruchten heeft gemeend te kunnen opmaken.

HAARLEM, 22 Maart.

Met den telegraaf is uit Londen het berigt ontvangen, dat het door de engelsche bewindslieden ingediende voorstel, betreffende de belasting op de inkomsten, in het Huis der Gemeenten is aangenomen.

Eergisteren was te Parijs het gerucht in omloop, dat het engelsche stoomvaartuig, 't welk te Stettin het antwoord afwachtte van den Czaar op het *ultimatum* der westelijke mogendheden, den admiraal *Napier* het bevel moest overbrengen, om, ingeval dat *ultimatum* werd van de hand gewezen, onverwijld tot maatregelen van bedwang, ten aanzien van Rusland, overtegaan, zonder nadere instructien uit Londen aftewachten.

Volgens berigten uit Konstantinopel, lagen den 13den Maart de vloten nog voor Beïkos, en verlangden de Engelschen eene station voor Gallipoli, als eene voorwaarde ter ontscheping. — De granen begonnen schaarsch te worden.

Den 17den had men in Athene berigt, dat Janina door de opstandelingen werd belegerd, en dat aldaar gebrek begon te heerschen; — dat 200 Engelschen, in Prevesa ontscheept, weder aan boord waren gegaan, ten gevolge van eene bedreiging van den bassa.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

22 *Maart* 1854. – 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	51⅞	52³⁄₁₆	51¹⁵⁄₁₆
„ „	3	„	63¹⁄₁₆	¼	63¹⁄₁₆
„ „	4	„	79	⅛	79⅛
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	79¾	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	105	½	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	—	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	90	½	90⅜
„ „ 1828/1829.	5	„	89¾	90	89¾
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	76	—	—
„ „ 1840	4	„	66½	¾	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	65	½	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	55	—	—
Certific. van „ . .	6	„	54½	¾	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	123½	124	—
Obligatiën	4	pct.	57	⅛	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	17¹⁄₁₆	¼	17⅛
„	3	„	36½	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	32¼	¹¹⁄₁₆	32½
Amortisable			3½	—	—
Bew. Coupon			3¹¹⁄₁₆	¾	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	56½	57⅜	56¾
„ „ N. . .	5	„	71¼	72	71¾
„ „ . .	2½	„	29	³⁄₁₆	—
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	42¼	⅜	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	88¾	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	„	30³⁄₁₆	⅜	30³⁄₁₆
„ defired	3	„	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	54¾	55	54¾
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾	„	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	14⅞	15	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	21½	¹¹⁄₁₆	21⅝
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Rusland cert. adm. te Londen 5 pc. 76; dito 4½ pc. 74½. Oostenrijk Metall. Le B.5 pc. 71¾. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4¹¹⁄₁₆. Brazilie geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 89¼. Grenada obl. uitgest. 5¾ à 6¹⁄₁₆ — Beleening 3. Prolongatie 2¾.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit

Tot Nut des Obligatie-Handels.

J. STROEVE Bz.

De beurs was heden weder in eene zeer flaauwe stemming, en al de fondsen waren op nieuw tot lagere prijzen verkrijgbaar.

MADRID, 18 Maart. De 3 pc. 35; 1 pc. 18¼.

WEENEN, 21 Maart. De 5 pc. metall. 83⅝; zilver 33¼.

LONDEN, 22 Maart. De 3 pc. gecons. resc. 89⅝. Mexico 23⅛. Spanje 1 pc. 17½.

PARIJS, 22 Maart. De 3 pc. renten 65 fr.; 4½ pc. 91 fr. Spanje 3 pc. binn. 33¼; 1 pc. 17⅜.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 22 Maart. *Tarwe* en *Rogge* weinig omgegaan. — Van *Tarwe* verk.; 132 ℔ r. Koningsb. *f* 465; 133 ℔ Kub. *f* 415; 130 ℔ n. Geld. *f* 420. — Van *Rogge*: 123 ℔ Pruis. *f* 365; 125 ℔ n. Norder *f* 345. — *Garst* iets lager; 102 ℔ Vries. z. *f* 180. — *Koolzaad* Vries. *f* 282; p. Holst. *f* 396; Elve *f* 363; op 9 vat, Nov. *f* 399.

AMSTERDAM, 22 Maart. *Raapolie* in een doen; ord. cond. *f* 39¼; vliegend *f* 38; op levering prijshoudend; p° Mei *f* 37½ à *f* 37¾; p° Sept. *f* 37¼ à *f* 37½; p° Oct. en Nov. *f* 37½; p° Dec. *f* 37½ à *f* 37¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 33¾; vliegend *f* 32½ à *f* 32¾; p° April *f* 32¼; p° Mei *f* 32¼ à *f* 32½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 22 Maart. Den 21sten dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *City of Rotterdam*, Londen; *Min. Thorbecke* en *op Hoop van Zegen*, Sasse, beide van Hull, de laatste naar Tonningen, als bijlegger; *Jacobus*, van Duyn, Sunderfand; *Mindet*, Torgesen, Kopenhagen; *Oscar*, Engebretsen, Drobach. Gisteren nog: *Emerald*, Thompson, Jarmouth; en uitgezeild: *Juno*, de Lang, Suriname. Wind n. - n. o.

Den 21sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Carolina*, Berk, Malaga; de stoomb. *Ivanhoe*, Leith; *Stad Hasselt*, Goedkoop, Stockton; *Winventius*, Nielsen, Wolhast. Gisteren nog: *la Bonne St. Anne*, Gillet, Cette; *Fortuna*, Mannekes, Lissabon; de stooomb. *Batavier*, Londen; *William*, Andrea, Nakskov. Niets uitgezeild.

Den 16den dezer van Veere uitgezeild: *de Hoop*, Lamsbach, Newcastle.

Den 19den Febr. te Buenos-Ayros binnengekomen: *Zeebloem*, Zeilinga, Hamburg.

Te Ibraïla binnengekomen: *Vereeniging*, Boer, Konstantinopel.

Den 27rten Febr. van Odessa uitgeklaard: *Aeolus*, Klein, *Plata*, Henning, *Andreas*, Stibolt en *St. Willebrordus*, Boekhoudt, alle 4 naar Holland.

Den 5den dezer te Konstantinopel binnengekomen: *Teutonia*, Bulling, Odessa naar Antwerpen.

MAASSLUIS, 21 Maart. De Noordsche galjas *Neptunus*, kapt. Amonsen, is 14 dezer in de Noordzee gezonken, doch het volk door stuurm. van Rossen, voerende de visschuit *Handelmaatschappij*, gered en alhier aangebragt; onder de geredde personen bevond zich kapt. E. Koch, van de gezonken stoomboot *Leoneo.*

GALATZ, 26 Febr. Het schip *Bernardus*, kapt. Venster, is 26 Jan. op de baar van Sulina gestrand, doch 30 dito, met adsistentie van twee booten en na bijna een derde gedeelte der lading over boord geworpen te hebben, weder afgebragt; had veel schade bekomen, een anker, ketting en trossen verloren en een groot gedeelte van het touwwerk moeten kappen.

Gepraaid: 15 Jan., op 11° 26′ z. b. en 31° 55′ w. l., *Adm. van Kinsbergen*, kapt. Glazener Jr., Rotterdam naar Batavia.

Sedert 15 Maart zijn bij de uitgevers der *Haarlemsche Courant* de volgende liefdegiften ingekomen:

Voor de nagelaten betrekkingen der zeven verongelukte zeelieden van Scheveningen: van een onbekende 3 coup. te zamen *f* 3,70½.

Voor de wed. van den in zee verongelukten loods *Kl. Zon Bz.* op Vlieland: van H. D. J. te Leijden *f* 4.

Voor de protestantsche kerk te Wehl in Gelderland: van H. D. J. te Leijden *f* 6.

22 Maart.

*** KWEEKSCHOOL voor de ZEEVAART te *AMSTERDAM.*

Donderdag den 30sten Maart 1854, ten 9 ure, aan gem. Kweekschool, of drie dagen vroeger bij Commissarissen buiten Amsterdam: inschrijving voor Jongelingen, welke in gem. Gesticht wenschen aangenomen te worden. Zij moeten zijn Nederlander, geboren tusschen den 1sten September 1839, en voor de gewone Koopvaardij, den 31sten Augustus 1841 – en voor de Gouvernements-dienst in Oost-Indie met vijfjarig verband, den 31sten Augustus 1840, en allen de maat hebben van ten minste 140 duim Nederlandsch zonder de schoenen.

Gratificatien-betaling op Maandag den 3den April 1854 te Amsterdam, in voormelde Kweekschool, en elders bij Commissarissen van gem. Fonds.

HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW,
AFDEELING *AMSTERDAM.*
TENTOONSTELLING
IN HET PARK, VAN
BLOEMEN, GEWASSEN, VRUCHTEN EN TUINSIERADEN,

te houden op Zaturdag, Zondag, Maandag, Dingsdag en Woensdag den 1sten, 2den, 3den, 4den en 5den April 1854, van des morgens 9 tot des avonds 6 ure.

De Leden der Maatschappij en de Inzenders hebben persoonlijk den vrijen Toegang. Zij die geen Leden zijn op Zaturdag, Zondag en Maandag, 1, 2 en 3 April, voor 50 Cents. Dingsdag en Woensdag 4 en 5 April, voor 25 Cents. De Toegang is uitsluitend door de deur aan de Dokzijde.

Een ieder, zonder onderscheid, of hij al dan niet Lid der Maatschappij is, wordt uitgenoodigd Voorwerpen in te zenden.

De naamlijsten der in te zenden Voorwerpen moeten vóór of op den 25sten Maart aan den Directeur der Tentoonstelling, den Heer GROENEWEGEN, Hortulanus aan den *Hortus Botanicus*, te Amsterdam, *vrachtvrij* bezorgd worden.

De Voorwerpen moeten op den 29sten Maart *vrachtvrij* worden ingezonden aan het Lokaal der Tentoonstelling.

De Naamlijst der Planten en andere Voorwerpen, zal met het Verslag van de Bekrooningen, aan het Lokaal verkrijgbaar zijn.

Van het Programma dezer Tentoonstelling zijn nog Exemplaren te bekomen bij den Secretaris dezer Afdeeling, en bij den Hortulanus aan den *Hortus Botanicus* te Amsterdam.

Namens het Bestuur der Afdeeling,
F. A. W. MIQUEL, Voorzitter.
J. P. SIX, Secretaris.

THÉATRE HORS LA BARRIÈRE.
Avec permission.
La Compagnie Italienne de Amsterdam
donnera à la demande générale,
Vendredi 24 Mars 1854,
NORMA,

Grand-Opéra en 4 actes, musique de *Bellini.*
Mad. *Clari* Norma; — Mr. *Arnoldi* Orovese; — Mr. *Pavesi* Pollion; — Mlle *Gougenheim* Adalgise.
On commencera à 7½ heures. Le Bureau de location sera ouvert Vendredi de 10 à 3 heures.

** Ondertrouwd:
WESTERSCHELLING, M. VAN GEUNS
19 Maart 1854. en
Eenige kennisgeving. A. B. BAKKER.

** Bevallen van een' dooden ZOON *S. H. QUENTIN*, Echtgenoot van Dr. W. PALMER VAN DEN BROEK.
SOERAKARTA, (Eiland *Java*),
den 14den Januarij 1854.

** Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON *JOANNA VAN GRIETHUYSEN*, geliefde Echtgenoote van A. C. LEENDERTZ.
CLEVE, 18 Maart 1854.

** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *J. H. A. HAARSMA*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
DOESBORGH, C. VAN BARNEVELD.
18 Maart 1854.

** Bevallen van eene DOCHTER *G. A. Q. DE FREMERY — WILLINK*.
'sGRAVENHAGE, den 18den Maart 1854.

** Mijne geliefde Echtgenoote, *C. H. NIESSEN*, beviel heden van eene DOCHTER.
GIESSENNIEUWKERK, J. D. VAN SLIJPE.
19 Maart 1854. Eenige kennisgeving.

** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *N. HOOIBERG*, geliefde Echtgenoote van
MIDDELIE, J. VAN TONGEREN.
19 Maart 1854.

** Heden beviel van eene DOCHTER *W. H. VAN HEEK*, geliefde Echtgenoot van H. STROINK.
ENSCHEDE, 20 Maart 1854.

** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *A. C. SIX*, geboren *DE BEIJER*.
UTRECHT, 20 Maart 1854.

** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *HEDWIG AULIKE*, geliefde Echtgenote van G. OLDEWELT.
AMSTERDAM, 21 Maart 1854.

** Gisteren overleed tot onze diepe droefheid, in ruim 73jarigen ouderdom, onze veelgeliefde Vader en Behuwd-Vader, de Heer HENDRIK JUSTUS MATTHES, laatst Predikant bij de Ev. Luthersche Gemeente te dezer Stede.
LEYDEN, C. J. MATTHES.
28 Februarij 1854. *Mede uit naam zijner Broeders en Zusters.*
Wegens Overzeesche Betrekkingen, is deze Advertentie thans eerst ter plaatsing ingezonden.

** Nog treurende over het verlies van onzen geliefden Broeder, behaagde het den Albestuurder onzer lotgevallen ook onze hartelijk geliefde tweede Zuster en Behuwd-Zuster, MARIA WOERDEMAN, heden morgen, na een geduldig lijden, van onze zijde weg te nemen, in den ouderdom van 63 jaren en 3 maanden; wat wij en hare Betrekkingen in haar verliezen zullen zij het best beseffen, die met haar gul en opregt leven bekend waren, alleen de hoop op eene zalige standverwisseling leenigt onze smart. T. WOERDEMAN,
uit aller naam.
SCHERPENZEEL, 17 Maart 1854.

** Het behaagde God heden nacht omstreeks 12 ure, een tweede offer van ons bedroefd ouderhart, voor slechts 3 weken zoo diep gewond, door het overlijden van onzen innig geliefden oudsten Zoon, op te eischen. Onze hartelijke beminde oudste Dochter, DINA MAATJE, werd ons, na een onderworpen lijden van drie maanden, in den leeftijd van ruim 35 jaren, door den dood ontnomen. Wij verliezen in haar een onderlievend kind, eene teederminnende Dochter, die, zoo veel hare krachten haar toelieten, het genoegen van onzen hoogen leeftijd trachtte te bevorderen. Zwaar treft ons ook deze slag; wij hopen echter te berusten in en ons te onderwerpen aan den wil van God, in de volkomene overtuiging, dat het Evangelie in Christus de rijkste bron van vertroosting voor ons diep gewond ouderhart aanbiedt. J. BOLLE,
HAAMSTEDE, A. BOLLE,
den 17den Maart DE BRUIJNE.
1854. *Mede uit naam onzer Kinderen.*

** Heden overleed, tot onze innige droefheid, in den ouderdom van 69 jaren, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der Stervenden, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader BERNARDUS JOSEPHUS VAN DIEREN, Med. Doct. alhier, Lid van verschillende Geneeskundige Genootschappen. P. A. B. VAN DIEREN,
LISSE, Med. Doct.,
17 Maart 1854. *uit aller naam.*
Verzoeke van Brieven van Rouwbeklag verschoond te blijven.

** Werden wij voor twee dagen in rouw gedompeld door het afsterven van onzen waarden Vader, heden wordt die ramp dubbel vergroot, daar het den Allerhoogste behaagde, heden morgen ten 6 ure ook onze waarde Moeder, MARIA IDA VAN DIEREN, geb. OBERJÉ, tot zich te roepen, in den ouderdom van 64 jaren, na gelijktijdig met haren overledenen Echtgenoot voorzien te zijn geweest van de H. Sacramenten der stervenden.
LISSE, P. A. B. VAN DIEREN,
19 Maart 1854. *uit aller naam.*
Verzoeke van Brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

** Mijn geliefde Echtgenoot, ABRAHAM VAN SUCHTELEN, overleed heden, in den ouderdom van 35 jaren.
WARNSVELD, M. E. WITTIGS,
den 17den Maart 1854. Wed. *A. van Suchtelen.*
Eenige kennisgeving.

** HOOGWOUD, 18 Maart 1854. Heden overleed, in den ouderdom van 57 jaren en 7 maanden, onze hartelijk geliefde Broeder, PIETER EVERARD LEVERT, in leven Notaris alhier.
Eenige en algemeene kennisgeving.
Verzoeke van Brieven van rouwbeklag verschoond te blijven. M. LEVERT.
A. SIENIS, geb. LEVERT.

** Heden ontsliep zacht en kalm, in den ouderdom van 88 jaren en negen maanden, onze geliefde Vader, de Heer HENDRIK VAN VOLLENHOVEN.
WEESP, *Uit aller naam,*
16 Maart 1854. A. M. VAN VOLLENHOVEN.

** Heden overleed onze waarde Oom, de Heer CORNELIS TURKENBURG, in den gezegenden ouderdom van ruim 87 jaren. Dankbaar voor het voorregt dat wij ons zoo lang in zijn bezit mogten verheugen, wenschen wij eerbiedig Gode te zwijgen. G. DORREPAAL.
KOUDEKERK, M. DORREPAAL,
18 Maart 1854. geb. DE JONG.

** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, in den ouderdom van 54 jaren, Vrouwe ADRIANA JOHANNA POITEVIN, geboren HUYGENS, diep betreurd door haren Echtgenoot en Kinderen.
UTRECHT, G. J. L. D. POITEVIN.
18 Maart 1854. J. H. J. SCHEURLEER.
F. J. W. J. SCHEURLEER.

** Heden overleed, in den ouderdom van 74 jaren, Vrouwe WILHELMINA VAN OOSTEN, geliefde Echtgenoot van A. H. VAN KRUYNE.
BRIELLE, 18 Maart 1854.
Algemeene kennisgeving.

** Heden ontvingen wij de tijding dat onze geliefde Zoon, KAREL JOSEPHUS ADRIANUS, Sergeant bij het Oost-Indisch Leger, tot diepe droefheid van ons, zijne Broeders, Zuster en verdere Betrekkingen, is overleden. G. LEERS,
ARNHEM, Gepᵗ. Majoor der Infanterie.
19 Maart 1854. F. D. LEERS,
Eenige kennisgeving. ZENCKER.

** Heden overleed in den ouderdom van 57 jaren, mijne geliefde Echtgenoote CATHARINA CORNELIA VAN HOECKE. J. EVERA.
DOESBORGH, 19 Maart 1854.

** Heden overleed alhier mijn hartelijk geliefde Zoon, de Heer WILHELMUS PETRUS KNAEPEN, tot diepe droefheid van mij, zijne beide Zusters en vele Vrienden.
ROTTERDAM, Wed. M. KNAEPEN,
19 Maart 1854. STAPPERS.

** Heden overleed, in den ouderdom van 70 jaren, mijne geliefde Echtgenoote, ANTJE GROOT, geboren DE BOER, na eene bijna 50jarige gelukkige Echtvereeniging, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen. Onze troost is Gods wil en onze hope een gelukkig wederzien.
VOLENDAM, 20 Maart 1854. W. GROOT.

** Op den 19den Januarij j. l., overleed te *Batavia* in den jeugdigen leeftijd van 23 jaren, de Heer JOHAN ABRAHAM VAN OLPEN, veel beminde en belovende Zoon en Behuwdzoon van A. J. VAN OLPEN.
LEYDEN, A. W. B. VAN OLPEN,
20 Maart 1854. HUYGENS.

** Den 18den dezer overleed, tot diepe droefheid van zijne Betrekkingen en talrijke Vrienden, na eene ongesteldheid van vier dagen, mijn waarde Oom, de Wel-Ed. Heer D. DE HAAN, in leven Ontvanger der In- en Uitgaande Regten te Putte, Prov. Noord-Braband.
'sBOSCH, *Namens de Familie,*
den 21sten Maart 1854. D. A. DE HAAN.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

** ONDERWIJS.
Zij die hunne Kinderen met 1 April e. k. wenschen opgenomen te zien op de SCHOOL van het Departement *Haarlem* der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, worden verzocht zich vóór Donderdag 30 Maart e. k. te vervoegen bij een der Leden der Commissie voor de School. S. A. NABER, Secretaris.
Haarlem, 21 *Maart* 1854.

** Voor eene Burgerschool, vraagt men een' SECONDANT, van den 3en Rang, en de Protestantsche Godsdienst. Eenige kennis van het Handteekenen en den Zang zal tot aanbeveling strekken. Adres *franco*, onder Lett. A., aan den Boekhandelaar A. M. DE JONG, te Appeldoorn.

** Men verlangt zoo spoedig mogelijk op een Dorp in den Bommelerwaard, Prov. Gelderland, IEMAND van de P. G., die den 2den Rang bezit, geëxamineerd is in de Fransche Taal en grondig onderrigt kan geven in de Stel- en Meetkunst, *hoofdzakelijk* om eenen Jongeling, bezitter van den 3den Rang, verder te bekwamen in al die Vakken, welke vereischt worden, om met vrucht den tweeden Rang en admissie tot het geven van Onderwijs in het Fransch te verkrijgen.
Die daartoe genegen en *bekwaam* zijn, gelieve hunne conditiën en getuigschriften *franco* in te zenden, onder Letters N. G., bij C. TEN HOET, Boekhandelaar te Nijmegen.

** Wordt gevraagd, tegen 1° Mei aanst.: Een PROVISOR, in eene voorname Apotheek te Rotterdam. Adres met *franco* Brieven, Lett. A., bij de Boekhandelaars VAN DER MEER & VERBRUGGEN, te Rotterdam.

** BOEKHANDEL EN DRUKKERIJ.
Een Boekhandelaar tevens Boekdrukker en Uitgever in eene Geldersche Stad, vraagt, tegen matige vergoeding: Een fatsoenlijk JONGELING, van de P. G., van 15 tot 17 jaren, ter opleiding. Adres aan I. J. MALGA, Boekh. te Nijkerk, bij wien tevens, tegen goed loon, vast werk te bekomen is, voor een vluggen LETTERZETTER. Brieven *franco*.

** IN EENE TABAKSFABRIEK,
verlangt men als tweede Knecht, een JONGELING, van 20 à 22 jaren, eenigzins met het vak bekend en goede getuigschriften kunnende leveren. Adres met *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar J. RIESBERG, te Harlingen.

** Men vraagt tegen Mei of eerder: Een BROODBAKKERS-KNECHT, zijn werk grondig verstaande en van goede getuigschriften voorzien, getrouwd of ongetrouwd. Brieven *franco*, onder Letter B., of in *persoon*, bij den Boekhandelaar VAN HATTUM, te Wageningen.

** 10 à 12 TIMMERLIEDEN, tegen een ruim loon, Werk begeerende vervoegen zich, bij den Aannemer D. E. DE KOFF, aan het Stoomgebouw *de Lynden*, of aan de Zandpoort.

** C. KOGER, te Bergen, (Noord-Holland) vraagt ten spoedigste: *Zes à zeven* TIMMERMANS-KNECHTS en *zes à zeven* METSELAARS-KNECHTS, hun werk grondig verstaande. Adres met *franco* Brieven, doch liefst in *persoon*.

** AGENTEN.

Ter uitbreiding der *Nederlandsche Maatschappij van Levensverzekering*, gevestigd te Dordrecht, worden nog AGENTEN gevraagd, te *Alkmaar, Almelo, Assen, 's Bosch, Breda, Deventer, Dockum, Doesborgh, Eindhoven, Gorinchem, Goes, Heusden, Harderwijk, Leeuwarden, Middelburg, Meppel, Oostburg, Oldenzaal, Schiedam, Schoonhoven, Schagen, Tiel, Tholen, Zutphen, Zalt-Bommel, Zierikzee* en *Zwolle*. Adres, met *franco* Brieven, aan den Directeur der Maatschappij.

** Daar de betrekking van Huismeester en Huismeesteres in het Stads Armhuis te Rotterdam vaceert, noodigt de Commissie voor het Burgerlijk Armbestuur te Rotterdam alle GEHUWDE PERSONEN, welke voor die betrekking wenschen in aanmerking te komen en daartoe de noodige geschiktheid bezitten, zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, te vervoegen tot haren Voorzitter.
De Commissie voor het Burgerlijk Armbestuur:
A. HOYNK VAN PAPENDRECHT,
Voorzitter.
H. J. BURGER.

** Men vraagt tegen Julij e. k., op een Dorp: Een R. K. GOUVERNANTE, om grondig te onderwijzen Hollandsch, Fransch, Hoogduitsch en de Handwerken. Brieven *franco*, benevens ouderdom, onder Letters V. A., bij den Boek- en Kunsthandelaar D. J. HASPELS, te Nijmegen.

** Eene bejaarde Dame, des Winters in de Stad en des Zomers Buiten wonende, verlangt tot Gezelschap: Eene JUFVROUW, van fatsoenlijke Familie, van de Hervormde Godsdienst, en van eene beschaafde opvoeding, tusschen de 30 en 36 jaren oud, goed en zacht van humeur, niet klein van gestalten, goed in het Hollandsch en Fransch kunnende voorlezen, en met Vrouwelijke Handwerken bekend; op eene vriendelijke omgang kan men rekenen. Hierop reflecterende gelieve men zich per Brief bekend te maken van welke Familie men is, en welk Salaris men zoude verlangen. Adres onder Letter J, bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, Vijzelstraat bij de Heerengracht te Amsterdam.

** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, van de Prot. Godsd. en middelbare jaren, thans belast met de besturing eener al te groote Huishouding, verlangt met Mei aanstaande verplaatst te worden in eene andere voorname Familie, ter besturing van de Huishouding, ter verzorging van moederlooze Kinderen of ter verpleging eener Zieke, kunnende vau bekwaamheid en gedrag, voldoende getuigenis produceren. Adres met *franco* Brieven, Letters T. P., bij de Boekhandelaren J. G. v. TERVEEN EN ZOON, te Utrecht.

** Eene JUFVROUW, H. G., wenschte gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst te worden als Huishoudster of tot Assistentie in de Huishouding, liefst in de omstreken van Utrecht. Brieven *franco*, Lettᵣ. H. G., bij den Boekhandelaar J. D. DOORMAN, Lijnmarkt te Utrecht.

** Eene KAMENIER, van de P. G., welke goede informaties kan produceren, wenschte zich tegen Mei of primo Augustus in eene dergelijke betrekking geplaatst te zien, ook zoude zij niet ongenegen zijn om weder met eene Familie eene Reis te doen, waar zij ook voldoende bewijzen van kan overleggen. Adres, Brieven *franco*, onder Letters R. G., Boekhandelaar J. W. EVERTZ, te Zeijst, bij Utrecht.

** SECONDANT.
On demande vers mi-Mai, ou plus tard, un SECONDANT, *de la religion protestante, qui possède le* 2nd. *rang, qui sache bien les langues modernes et soit à même d'enseigner les éléments des sciences exactes. Les appointements seront de f* 300 *à f* 350 *par an. s' Adresser par des lettres affranchies, sous l'initiale D, au Libraire W. WILLEMS, Vijzelstraat près du Heerengracht à Amsterdam.*

** De ondergeteekende maakt zijne geëerde Stadgenooten bekend, dat hij *door verandering van zaken* de AFFAIRE in MANUFACTUREN, met 1°. Mei voor *eigen Rekening* zal beginnen, in de Lange Veerstraat, N°. 1081, belovende eene prompte en civiele bediening; hopende dat vertrouwen mij waardig te maken, dat ik ruim elf jaren bij mijne Patronesse heb mogen genieten.
Haarlem, 23 *Maart* 1854. J. T. KORT.
NB. *Reeds ruim voorzien zijnde van onderscheidene* **Manufacturen**, *zoo ben ik van heden af te ontbieden, bij den Heer* H. WELSENAAR.

** De ondergeteekenden berigten, aan Heeren **Landbouwers**, dat bij hen voorhanden is, ZAAI-HAVER, van *f* 5 tot *f* 7 pr. Mud; alsmede eene partij LANGSTRAATS-HOOIZAAD. A. BIJLEVELD & ZOON.
Haarlem.

**** Quaeritur an collaborator Ultrajectinus chartulae, quae dicitur KAMPER-COURANT, oriundus sit e pago Jutphaas?**

** HET GOEDKOOPE VERKOOPHUIS.

De ondergeteekende berigt, dat hij zijn MAGAZIJN ruim voorzien heeft, van de nieuwste Pendules, Wandklokken, Lampen, Bloemvazen, vergulden Porceleinen Ontbijt- en Theeserviesen, Sigarenbekers, Spiegels en Schilderijen met vergulden en mahoniehouten platte en holle Lijsten, verlakten Ketel en Theestoven, Presenteertrommels, Bladen, Koffij- en Theekisten, mahoniehouten Theestoven met koperen Schenkketel en Comfoorden, koperen Strijkijzers, Tangetjes, Water- en Koffijketels, enz.; alsmede eene menigte Artikelen geschikt voor gelegenheids Geschenken, tot de minste doch vastgestelde prijzen.
Haarlem, Groote Houtstraat. I. J. HERMAN.

*** TE HUUR OF TE KOOP:
Het LOGEMENT *DE HOLEVOET* genaamd, met ruime Stallingen en ongeveer 1 Bunder BOUWGROND, gelegen te Scherpenzeel nabij Amersfoort. Te aanvaarden 1° Mei a. s.
Informatien zijn te bekomen, ten Kantore van den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld. Brieven *franco.*

*** Den 1sten Mei 1854, voor *f* 250,— 's jaars te HUUR: Een BUITENVERBLIJF te Twello, Prov. Gelderland gelegen. In *persoon* of met *franco* Brieven te bevragen bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem, of wel onder de Letters S. V. B., *franco* Post Restant te Zutphen.

DOOR STERFGEVAL TE HUUR:

Een zeer aangenaam gelegen BUITENTJE, genaamd *DORPZIGT*, geschikt voor *Zomer-* en *Winterverblijf*, kort bij het Dorp Rhoon en den Grindweg naar Rotterdam, op een uur afstands van die Stad, waarin beneden, twee zeer roijale en luchtige Vertrekken, Keuken, Waschhok, Kelders, Bergplaats voor Wijn, Provisiekamer en vele verdere Gemakken, en boven, vier Kamers en Zolder. — Voor en achter het Huis, een groote, zeer net aangelegde Tuin, beplant met vele en exquise Vruchtboomen, Stal voor 3 à 4 Paarden en Koetshuis. Kunnende er naar verkiezing bij gehuurd worden, eene achter het Huis gelegene WEIDE, groot twee Bunders. Te bevragen met *franco* Brieven of in *persoon*, bij C. C. DEKKER, Koornmolenaar te Rhoon, of bij den Notaris A. J. VAN DER POEST CLEMENT, te Poortugaal.

TE HUUR OF TE KOOP,
om met 1 Mei 1854
TE AANVAARDEN:
Eene HEERENHUIZINGE, bevattende zes Kamers, allen behangen en meerendeels van Stookplaatsen voorzien, als: drie Beneden-Kamers, waarvan twee en suite en een met Alcove, en drie Boven-Kamers, een uitgestrekt gezigt op de Rivier de Rhijn opleverende, Keuken met Welen Regenwaterpomp, Kelders, Zolder en verdere gemakken, benevens annexen Tuin en Schuur, staande op het best gedeelte der Stad Wijk-bij-Duurstede. Nadere informatien ten Kantore van den Notaris VAN STRIJEN aldaar. Brieven *franco.*

*** UIT DE HAND TE KOOP:
HET GROOTE AMSTERDAMSCHE VEERHUIS, te Gouda, met STAL en klein TUINTJE, zijnde ingerigt tot *Logement* en *Koffijhuis*. Te aanvaarden 1° Junij 1854 en te bevragen met *franco* Brieven, bij den Eigenaar en Bewoner T. VAN DER HOFF, aldaar.

*** DOOR STERFGEVAL UIT DE HAND TE KOOP,
om met primo Mei te aanvaarden: De van ouds gerenommeerde florisante HERBERG en WAGENMAKERIJ, genaamd *HET ZWARTE PAARD*, te Twisk, waarin dat bedrijf nog heden met het beste succes wordt uitgeoefend, kunnende er, des verkiezende, een gedeelte der kooppenningen op gevestigd blijven. Nadere informatien zijn te bekomen bij de Eigenares en bewoonster aldaar, en bij J. WITSMEER, te Warmenhuizen. Brieven *franco.*

*** Er wordt te KOOP aangeboden: Een KORENMOLEN, gelegen bij een der voornaamste Dorpen in Zuid-Holland, bestaande uit eene Gemeente van ongeveer 400 zielen. Adres met *franco* Brieven, onder Letters X. IJ., bij de Boek- en Kunsthandelaars SCHREUDER & VAN BAAK, te Leyden.

*** H. KLEINHOONTE, Notaris te Dalfsen, zal op Woensdag den 29sten Maart 1854, des middags om twaalf ure, in het Logement *de Ruiter* te Dalfsen, doen inzetten en 14 dagen later ter zelfder ure en plaatse, finaal Verkoopen:
1°. Een BUITENTJE bestaande in een Heerenhuis, bevattende 6 Kamers, Kantoortje, Keuken, Kelder, Stalling, voorzien van Regen- en Welwater en verdere commoditeiten, met ongeveer 1½ Bunder annexen Tuin en Grasgrond, opgaande Eiken-, Beuken- en Dennenboomen, alles onmiddelijk gelegen aan de rivier de Vecht, nabij het Dorp Dalfsen op 2¼ uur afstands van Zwolle aan den Grindweg, Kadastraal bekend Sectie K., Nos 806, 807, 808, 809, 809a, 810 en 813.
2°. Een HEERENHUIS met annexen Tuin, staande en gelegen onmiddelijk aan de Vecht in het Dorp Dalfsen bevattende 4 Kamers, Keuken, Kelder, Stalling voor één Paard, Regen- en Welwaterspomp, Kad. Sectie K, Nos 913 en 914.
Beide Percelen zijn door derzelver gunstige ligging aan de bevaarbare rivier de Vecht, in eene der schoonste environs der Provincie Overijssel, zeer geschikt tot het uitoefenen eener Fabriek. Aanvaarding 1 Mei 1854.
Nadere informatien op *franco* aanvragen, ten Kantore van genoemden Notaris, alwaar de Percelen inmiddels ook *uit de hand te koop* zijn.

*** G. W. WESSELING, zal op Vrijdag den 31sten Maart 1854, des namiddags ten drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene partij RHIJNSCHE HOUTWAREN, bestaande in eene mooije partij Dennen, Rondhouten, Vugten en Greenen, eene partij Eiken Balken, Roeden, Klossen, Krommers en andere Houtwaren. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

*** Op Zaturdag den 1sten April 1854, 's namiddags ten 5 ure, zal in *het Lokaal der Verkoopingen* te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar worden verkocht:
Een HEERENHUIS met ERF, PLAATS en TUIN, staande en gelegen te Utrecht, in de Brigittestraat, Wijk A, N°. 1147, een alleraangenaamst uitzigt hebbende op de Nieuwe Wandeling, bij de Maliebarrière, voorzien van acht zoo Beneden- als Bovenkamers, alle behangen, grootendeels geplafonneerd en voorzien van Stookplaatsen en Kasten, Keuken met vele Gemakken, Dienstbodenkamers, Wijn- en Provisiekelders, Zolder en Vlieringen. Te aanvaarden 1°. Julij 1854.
Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris DUYFJES, te Utrecht.

*** Op Donderdag den 30sten Maart 1854, des voormiddags te elf ure, zal men ten huize van *H. van Woudenberg*, Kastelein aan de Vuursche, ten overstaan van den te Baarn residerenden Notaris HARMANUS PEN, publiek Verkoopen: 1°. Het kapitale, wel aangelegde en bijzonder aangenaam gesitueerde LANDGOED, genaamd *KLEIN DRAKESTEIN*, bestaande in een ruim, hecht, sterk en wel doortimmerd Heerenhuis, hebbende bij het inkomen een gestukadoorde Marmeren Gang, beneden vier Kamers, behangen en van Stookplaatsen voorzien, boven twee Logeerkamers, mede behangen en met Stookplaatsen, Slaapkamer, Dienstboden-Kamer, ruime Droogzolder, Keuken met Regen- en Welwaterspomp, Provisiekelder, Wijnkelder, Mangelkamer en berging voor Turf en Hout; voorts Koetshuis en Stalling voor vier Paarden, waarboven groote Hooizolder, Tuinmanswoning, Daghuurderswoning, Boerenwoning met Koe- en Paarden-Stalling, Bakhuis, Bergen en Loodsen; nog eene afzonderlijke Huizinge, genaamd *Kraailoo*; wijders Engelsch Plantsoen, uitgestrekte Bosschen beplant met Eiken, Beuken en Sparren Boomen, welig Hakhout, fraaije Wandelingen, wel toegemaakte Bouwlanden, Boomgaard, Broeijerij en grooten Moestuin, beplant met diverse exquise Vruchtboomen, en waarin twee gemetselde Kribben en een Loods tot berging van Tuingereedschappen, en Turf en Hout; alles met de daarbij behoorende lanen en wegen, beplant met zware Beuken Boomen, staande en gelegen in het dorp de Vuursche, groot 67 Bunders, 88 Roeden, 14 Ellen. Dadelijk te aanvaarden, uitgenomen de Boerderij met 7 Bunders Bouwland, welke is verhuurd aan *L. Lam* en *T. Seldenrijk* tot Kersmis 1858 en Mei 1859, om *f* 160 in het jaar.
Te bezigtigen des Maandags, Woensdags en Vrijdags van iederen week van 11 tot 3 ure, mits vertoonende een Toegangbillet, te verkrijgen bij bovengenoemden Notaris PEN, alsmede bij J. VAN ES, Timmerman aan de Vuursche.
2°. Een Perceel HOOILAND, groot 3 Bunders, 63 Roeden, 40 Ellen, gelegen onder Eemnes, verhuurd aan *K. Pandelaar* en *L. G. Calis*, tot Kersmis 1856, om *f* 184 in het jaar, en
3°. Een Perceel HOOILAND, groot 3 Bunders, 47 Roeden, gelegen onder Bunschoten, verhuurd aan *L. Lam* en *T. Seldenrijk*, tot Kersmis 1858 om *f* 200 in het jaar.
Alles breeder bij geaffigeerde Billetten en nader onderrigt te bekomen, ten Kantore van voornoemden Notaris *H. Pen* te Baarn en bij *J. van Es* aan de Vuursche, zullende bij eerstgemelden de Veilcondities en de bewijzen van Eigendom, acht dagen voor de Verkooping voor een ieder ter visie liggen.

*** Door **GEBROEDERS BELINFANTE**, te 's Gravenhage, is dezer dagen verzonden:
I. THEMIS, Regtskundig Tijdschrift, door Mr. **Dav. H. Levyssohn**, Mr. **A. de Pinto**, Mr. **Gijsb. M. van der Linden**, Jhr. Mr. **J. de Witte van Citters** en Mr. **J. Kappeijne van de Coppello**, en onder medewerking van 24 der meest uitstekende Regtsgeleerden van ons Vaderland, Tweede Verzameling, *Eerste* Deel, n°. 1, Prijs........ *f* 1,80.
Ten gevolge dat één der Leden de Redactie, tot groot leedwezen der overblijvenden, verliet, heeft eene verandering en uitbreiding van het personeel plaats gehad, en gaf dit aanleiding tot het besluit, om de Eerste Verzameling te sluiten en eene tweede te openen.
☞ Van de Eerste Verzameling zijn nog slechts zeer weinige complete Jaargangen voorhanden; de prijs is *f* 79,45. Alleen voor hen, die zich op de *Tweede Verzameling* abonneren, is de prijs der *Eerste Verzameling* op *f* 45 gesteld.
II. Tijdschrift voor ALGEMEENE GEZONDHEIDS-REGELING en GENEESKUNDIGE POLITIE, onder Redactie van Dr. **C. Pruys van der Hoeven**, gewoon Hoogleeraar in de Geneeskunde, en Dr. **L. H. Verwey**, 2de Jaargang, Vde Stuk; prijs per Jaargang van 12 Nummers *f* 4,50; N°. 2 is ter perse. Prijs van den *Eersten Jaargang* (1—6) *f* 2,25.
III. Tijdschrift voor WETENSCHAPPELIJKE PHARMACIE, benevens mededeelingen over CHEMIE, PHARMACIE en PHARMACOGNOSIE van het planten-, dieren- en delfstoffelijk rijk, geredigeerd door **P. J. Haaxman.** Tweede Serie, Eerste Jaargang, N°. 3. Prijs per Jaargang van 12 Numm. *f* 4,50.
☞ Dit Tijdschrift, waarvan de 1ste Serie bij den Boekhandelaar **A. M. Broedelet**, te Voorburg, werd uitgegeven, is sedert 1°. Januarij in eigendom aan **Gebroeders Belinfante** overgegaan.
IV. OPMERKINGEN naar aanleiding van Art. 71 van het ONTWERP VAN WET, tot vaststelling van het REGLEMENT OP HET BELEID VAN DE REGERING IN NEDERLANDSCH INDIE, door Mr. **S. Keyzer**, Leeraar aan de Kon. Akademie te Delft. Prijs........ *f* 0,30.
V. De WET op de BIEREN en de Nederlandsche BROUWERIJEN, door **B. M. Perk**, Lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken en Bierbrouwer te 's Gravenhage. Prijs........ *f* 0,40.
VI. HANDLEIDING tot het kennen van den Gezondheidstoestand zoowel bij het leven als na de slagting, en der ziekten van het SLAGTVEE. Voor VLEESCHHOUWERS, VEEHANDELAARS en LANDBOUWERS, door **J. W. A. Grull**, Kon. Veearts te Breslau, naar de tweede Hoogduitsche uitgave, bewerkt door **E. C. van Staden**, Rijks-Veearts te Naaldwijk. Prijs........ *f* 0,30.
VII. NEDERLANDSCH - ISRAELIETISCH JAARBOEKJE voor 1854 (5614—5615), uitgegeven van wege het Hoofdbestuur der Maatschappij tot Nut der Israëlieten in Nederland, 4de Jaargang. Prijs *f* 0,75.
☞ Dit Jaarboekje bevat, behalve hetgeen men gewoon is in een' Almanak te vinden, en hetgeen betreft de Maatschappij vermeld, opgaven nopens Kerkelijke Besturen, Armbesturen, Seminaria, Geestelijken, Liefdadige Instellingen, Schoolwezen, Staatsbegrooting en Mengelwerk.

*** Bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden, is verschenen:
Prof. J. VAN DER HOEVEN. Woorden, uitgesproken bij het Graf van den Hoogleeraar *C. G. C. Reinwardt*, op den 11den Maart 1854. Prijs 15 Cent.

WERKEN VAN CHARLOTTE ELIZABETH.
Verschenen bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam:
I. HERINNERINGEN UIT MIJN LEVEN. Uit het Engelsch vertaald door ELISABETH JOHANNA HASEBROEK. Een Deel gr. 8°. Prijs *f* 3,90.
Beoordeeling: (*Vaderl. Letteroef.* 1853.) „Wij raden onze lezers aan met dit menschkundig Werk door Mejufvrouw *Hasebroek* zoo keurig vertaald, spoedig kennis te maken. Moge de Schrijfster door haar geschrift liefde voor waarheid en deugd opwekken, en aldus ook na haren dood nog zegen stichten."
II. HET BELEG VAN DERRY. Een Verhaal uit den tijd der Engelsche Omwenteling in 1688. Een Deel gr. 8° met Vignet. Prijs *f* 3,60.
Beoordeelingen: (*Boekzaal der Geleerde Wereld* 1853.) „Niemand die belang stelt in het Evangelisch Geloof en in den strijd dien het te voeren heeft mag dit Boek ongelezen laten. Niemand zal het uit de hand leggen zonder diep getroffen te zijn, en zonder stof tot nadenken te hebben ontvangen, in de keur van belangrijke opmerkingen over de gewigtige aangelegenheden, waarmede de schildering van het beleg van *Derry* de edele Schrijfster in aanraking bragt."
(*De Recensent* 1853.) „*Charlotte Elizabeth* is te zeer bekend ook door haren „Leeuw van Juda" dan dat wij haar schrijftrant zouden behoeven op te vijzelen. Het verhaal is vol van de aandoenlijkste trekken van echte Vaderlandsliefde en van de treffendste bewijzen wat ware Godsvrucht weet te dragen en te lijden. — De Vertaling is fiksch en laat zich vloeijend lezen, ook het Vignet is niet onaardig."
III. WAARHEID EN LOGEN. Kl. 8°. Prijs *f* 1,25.
Beoordeeling: (*Recensent* 1853.) „Ouders en Voogden kunnen uit dit Boekje leeren hoe naauwlettend het hun voegt te wezen, waar het op de keuze van personen aankomt, aan wie zij de vorming van jonge harten toevertrouwen."
IV. DE LEEUW VAN JUDA. Naar den vierden Druk, uit het Engelsch vertaald, door de Schrijfster van „*Te Laat.*" Met eene Voorrede van J. P. HASEBROEK. Een Deel gr. 8°. Prijs *f* 3,90.
Beoordeeling: (*Letterlievend Maandschrift* 1850.) „De characters zijn in dit Boek naar waarheid geteekend; daar is eene schat van poezy in het geheele zamenstel en in de schildering van bijzondere Tafereelen, en wij danken de Vertaalster (de Schrijfster is verre boven onzen dank verheven) die dit Boek zoo schoon voor ons heeft overgebragt, en Nederland heeft gewezen op de groote Profetie aangaande Hem, die de Leeuw van Juda is, naar wien de Heidenen zullen vragen, en zijne ruste zal heerlijk zijn!"

*** Heden ziet het licht en is door W. J. DULFER, te 's Hage, Gortstraat, N°. 351, verkrijgbaar gesteld een Dichtstuk, getiteld:
GEORGE HARRIS.
de slaaf, die geen slaaf meer is.
(Fragment uit de „*Negerhut*")
Door A. DE VLETTER afgestaan aan de Commissie voor de Weduwen en Weezen der verongelukte Scheveninger Visschers van de Pink „*Zeemanshoop*" 16 pag. 8°. Prijs 25 Cents.
Alléén reeds om 't doel der uitgave vinde het vele koopers en een plaatsje naast de *Negerhut.*

*** De ERVEN LOOSJES, te *Haarlem*, debiteren met succes:
HANDBOEK VOOR NOTARISSEN,
volgens de Nederlandsche Wetgeving, door Mr. P. MABÉ Jr. Derde druk. Door den Schrijver herzien en aangevuld onder medewerking van Mr. G. DE VRIES Az. Vier Deelen compleet *f* 14,80.

*** Bij W. F. DANNENFELSER, te Utrecht, is vroeger uitgegeven:
I. SCHETSEN VOOR LEERREDENEN, bij het Heilige Avondmaal........ *f* 0,90.
II. DE CHRISTELIJKE HARP. stichtelijke Poëzij, verzameld uit Nederlandsche Dichters *f* 2,25. In Prachtband *f* 3,75.
☞ Deze uitmuntende verzameling is bijzonder geschikt tot een geschenk aan jeugdige Lidmaten der Protestantsche Kerk.

*** Bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is verkrijgbaar:
# DE NEVEN.
BLIJSPEL IN VIER BEDRIJVEN,
DOOR
P. T. Helvetius van den Bergh.
Prijs 75 Centen.
☞ Mede verkrijgbaar bij den Boekh. A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, en verder alom.

*** Bij A. JAGER, Boekhandelaar, Water, N°. 110, te Amsterdam, *ziet het licht:*
A. L. G. BOSBOOM TOUSSAINT,
DE ALKMAARSCHE WEES EN EENIGE ANDERE NOVELLEN BIJEENVERZAMELD. Prijs *f* 2,75.

Het derde Nommer van het Maandwerkje:
DE KINDERKERK,
BEVAT:
JUDAS DE VERRADER.
EEN KINDERPREEK,
DOOR
C. E. van Koetsveld,
Predikant te 's Gravenhage.
Uitgesproken in het Diakonie-Gesticht, den 16den Februarij 1854.
Een Jaargang van **de Kinderkerk**, bestaat uit *twaalf Nommers* en kost slechts *f* 1,20.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.